

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

Проект!

ОБЩИНСКИ ГОДИШЕН ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА НА ОБЩИНА СТРУМЯНИ ЗА 2025 г.

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Общинският план за младежта на Община Струмяни е изготвен в изпълнение на чл. 16 от Закона за младежта и Националната стратегия за младежта 2021–2030 г. Общинският план за развитие на младежта в Община Струмяни има характер на отворен документ, който може да се развива, усъвършенства и актуализира в съответствие с динамично променящите се условия. Това изисква постоянна дейност на всички заинтересовани участници и предполага създаването на добра организация и координация.

Планът очертава общинската политика в младежката област, анализира текущото състояние, потребностите на младите хора и предизвикателствата пред политиката за младежта, като цели създаване на възможности за пълноценно развитие на младите хора и изграждане на гражданска позиция у тях чрез тясно сътрудничество с други компетентни органи в областта на образованието, трудовата заетост, здравеопазването, бизнеса и др.

Важен акцент при реализирането на плана е изграждането на система от мерки, гарантиращи развитието на дарбите на младежите, която им осигурява подпомагане и възможности за изява. Подходът на Общината се основава на разкриване на нови възможности за всички млади хора на възраст от 15 до 29 години, независимо от техните образователни, социални, политически и етнически убеждения.

Основен акцент в плана са младите хора и използването на техните качества, способности и талант за развитието на Община Струмяни в съответствие със заложените стратегически цели на Националната стратегия за младежта 2021–2030 г., а именно: Насърчаване на неформалното обучение, Насърчаване на заетостта и подкрепата за млади хора, които не учат, не работят и не се обучават (NEETs), Насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора, Развитие и утвърждаване на младежката работа в национален мащаб, Свързаност, толерантност и европейска принадлежност, Насърчаване на здравословен и природосъобразен начин на живот и Насърчаване на културата и творчеството сред младите.

II. ВИЗИЯ

Повишаване качеството на живот на младите хора, живеещи в Община Струмяни и на условията за реализация на всеки млад човек.

III. СТРУКТУРА НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

Съгласно чл.16, ал. 3 на Закона за младежта, Общинския годишен план съдържа:

1. анализ на предизвикателствата пред младежта в съответната община;
2. приоритетите и специфичните цели за провеждане на общинската политика за младежта и мерки за постигането им;

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

3. описание на дейности, които допринасят за постигане на целите на Националната стратегия за младежта;
4. организация и координация на дейностите за постигане на целите;
5. действия по наблюдение, оценка и актуализация на общинския план за младежта;
6. реда и начина за осигуряване на информация и публичност на плана.

IV. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА СТРУМЯНИ.

1. Демографска характеристика

Демографското състояние на община Струмяни следва тенденциите в развитието на демографията на страната като цяло – населението намалява. Наблюдава се интензивна миграция, насочена предимно към големите икономически центрове на страната и чужбина. Тенденцията е напускане на общината предимно от млади хора в активна работоспособна и репродуктивна възраст.

Подобряването на икономическото развитие в общината би довело до частично решаване на проблемите. Необходима е целенасочена държавна политика за развитието на селата и малките градове, в противен случай тенденцията към депопулация ще продължи.

2. Образователна структура при младите хора и достъп до образование.

Доброто образование е важно условие за личната реализация на младите хора, за пълноценното им участие в обществения живот, както и за повишаване благосъстоянието на цялото общество. Пред образователната система в България стоят два големи проблема. Първият проблем е свързан с ранното отпадане от образователната система на ученици и незавършено основно образование, а вторият - с невъзможността за реализиране на пазара на труда в България на високообразовани млади специалисти и оттук с мотивацията им да търсят професионална реализация извън страната.

В общината има добре изградена мрежа от учебни заведения, която обхваща всички възрастови групи за задължително обучение. На територията на община Струмяни се обучават около 312 ученика в СУ „Св.Паисий Хилендарски” - село Микрево и 181 деца в ДГ „Патиланци“ – село Микрево, група на друг адрес - село Илинденци и група на друг адрес - село Струмяни.

След завършване на основното си образование, учениците имат възможност да продължат образованието си, както в училището в село Микрево, така и в училищата в съседните общини Кресна и Сандански. Училищата в град Благоевград са също предпочитани от децата за продължаване на своето обучение. Въпреки задоволителното образователно равнище обаче, се наблюдава нарастване на неграмотността. Основната причина е нередовното посещение на училище, липса на мотивация за учене. Това явление е характерно най- вече за младежите от ромски произход, чиито родители не осигуряват присъствието им в училище.

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

Във връзка с ПМС № 100 от 08.07.2018г., изм. и доп. на 18.10.2019г на Министерски съвет за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителната училищна и предучилищна възраст в община Струмяни е сформиран един екип за обхват. В екипа участват представител на Регионалното управление на образованието, общинска администрация Струмяни, Дирекция „Социално подпомагане“, МВР, училище и детска градина.

Със заповед на кмета на община Струмяни бе определен служител от общинска администрация по администриране на Информационната система за реализация на механизма /ИСМР/, който извършва необходимите действия по проверка и актуализиране на адресните регистрации на незаписаните и отпадналите деца и ученици от образователните институции и обработка на данните на ученици в риск, подадени от директорите на образователните институции.

Екипът, реализира дейности по обхващане, задържане и записване в образователната система на идентифицирани деца в задължителна предучилищна и училищна възраст, отпаднали от училище, както и деца и ученици в риск от отпадане.

Екипа за обхват на територията на община Струмяни през 2024 година е направил 62 посещения на адрес, като за всички посещения са попълнени протоколи за физическо посещение на адрес за обхват.

Благодарение на съвместната работа на институциите включени в екипа в образователната система няма отпаднали деца и ученици от образователните институции намиращи се на територията на общината през 2024 година, а един ученик е върнат в образователната система.

През отчетния период са направени десетки срещи с родителите на ученици, които са били в риск от отпадане, но с усилията на учители, Екипа на Механизма за обхват и обществени възпитатели към МКБППМН към община Струмяни учениците успешно са завършили учебната година и са останали в образователната система.

През 2024 г. имаше добра координация в работния процес между Община Струмяни, Прокуратура, Отдел „Закрила на детето“, МКБПППН, Училище и Екипите.

Ранното отпадане на учениците от образователната система, липсата на завършено основно или висше образование са основни фактори, в резултат на които се стига до младежко социално изключване. Проблемите в образователната система оказват пряко влияние върху избора на младежите за бъдещето им кариерно развитие и професионалната реализация в живота.

Не можем да не отчетем факта, че младите хора нямат желание да се сдружават и да водят организиран младежки живот, а младежките неправителствени организации са проверен модел за осмисляне ежедневието на младите хора, а и потенциален бенефициент за привличане на финансиране по редица младежки програми и схеми.

3. Здравословен начин на живот на младите хора

О Б Щ И Н А С Т Р У М Я Н И

В община Струмяни няма наличие на болнично заведение, но общината има дружествен дял от 1% в МБАЛ „Югозападна болница“ ООД – град Сандански. На територията си има две функциониращи здравни служби, които обслужват населението на селата Илинденци, Струмяни, Драката и Микрево, където са съсредоточени младежите.

Здравното и медицинско обслужване на населението се осигурява от 3 лекари, в това число регистрирани 2 /двама/ общо практикуващи лекари и 1 /един/ лекар по дентална медицина.

В Община Струмяни особено внимание се отделя на насърчаването за здравословен начин на живот и на превантивните мерки, по-специално по отношение на сексуалната активност, злоупотребата с алкохол, използването на наркотици, тютюнопушенето, хранителните разстройства, затлъстяването, насилието, хазартните игри и пристрастяването към информационните и комуникационни технологии. В учебните и детските заведения на територията на общината има изградени здравни кабинети и обособени здравни кътове, където се обслужват децата и учениците от детски градини и училищата.

В община Струмяни се полагат усилия за подобряване качеството на условията на живот, работа и учене на младежите. Особено внимание се отделя на насърчаването за здравословен начин на живот и на превантивните мерки, по - специално по отношение на злоупотребата с алкохол, използването на наркотици, тютюнопушенето, насилието и пр.

Основно в квартал „Нова махала“ в село Микрево е съсредоточено ромското население, което живее в незадоволителни условия на живот, които са предпоставка за възникване на редица заболявания. Наблюдава се тенденция за сключване на ранни бракове и раждания сред младежите от уязвимите групи.

В община Струмяни съществува Център за социална рехабилитация и интеграция /ЦСРИ/ в село Струмяни. Центърът предлага почасова грижа, консултиране, рехабилитация, груповата работа, информиране, индивидуална работа, трудо терапевтични занимания и др. Голяма част от потребителите на центъра са лица от уязвимите групи. Специалистите, работещи в центъра организират беседи и презентации за изграждане на хигиенни навици и култура на хранене сред децата и младежите, посещаващи социалната услуга.

На територията на общината има стадиони, спортни площадки, игрища и няколко детски площадки, както и Приключенски-спортно информационен център. Съществуват няколко спортни клубове по футбол. Достъпът до тях е безплатен. Общинското ръководство се стреми да създава условия за развитие на масов спорт сред младите хора.

4. Заетост на младежите

В условията на пазарна икономика от най-важно значение за младите хора е предстоящото им трудово и социално реализиране.

Младежката безработица на територията на общината се обуславя от два фактора – младежите в трудоспособна възраст напускат общината, за да търсят реализация в по - големите градове и чужбина, ниско ниво на образование и квалификация на част от младежите.

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

Високата безработица при младите е основен фактор за намаляване на процента на тази група във възрастовата структура на населението в малките общини и селските райони. Основният проблем в малките общини и селските райони е високото ниво на дългосрочната безработица. Въпреки това е изключително трудно намирането на квалифицирани работници от страна на предприемачите в тези райони, основна причина за което е понижаването на качеството на работната сила, поради влошаване на образователната и възрастовата структура на населението.

Данните от социологическо проучване сред младите хора сочат, че най-склонни към миграция са младежите, живеещи на село и малките градове. Една от основните причините е емиграционните и миграционните нагласи на младите хора в малките населени места и неудовлетвореността от възможностите за реализация и добре платена работа.

Националната политика по заетостта предлага специални мерки за заетост на младежите, включващи информация и услуги за професионално ориентиране и обучение, квалификация и преквалификация, помощ при започване на работа и субсидирани схеми за заетост. И през тази година на територията на общината се назначаваха с приоритет квалифицирани млади хора.

5. Младежка престъпност.

На територията на община Струмяни рисковото и девиантно поведение на младото поколение се контролира от Инспектор детска педагогическа стая при РУ гр. Сандански, Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни. Взаимодействието между отделните институции и специалистите, които работят в тях, е насочено към осъществяване на: корекционно-възпитателна работа и професионална подкрепа на агресивни деца, деца в риск и други, насочени от отдел „Закрила на детето” – филиал Струмяни, училищни ръководства и комисии.

Тенденция през последните години за страната е за увеличаване броя на младежи с рисково поведение и отклонение от моралните и правните норми.

Успешно работи и Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция.

Причините довели до извършването на противообществени прояви и престъпления от младежи са комплексно обусловени. Основните са младежко увлечение и лекомислие, податливост на влияние в приятелска среда - включително и от вече пълнолетни лица, нередовно посещение на учебни занятия, нездрава семейна среда, ниския жизнен стандарт и безработица, неангажираност и безделие през по-голямата част от денонощието, нарастващата агресия, неглижиране от страна на родителите, криза на нормативните и човешки ценности, която рефлектира силно у младите хора.

Продължава системната и целенасочената работа на институциите, имащи отношение към младежката престъпност, с цел превенция и оказване на професионална подкрепа на непълнолетни, младежи и на техните семейства.

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

V. Стратегически цели за постигане на общинския план за младежта на община Струмяни за 2025 г. и описание на дейности, които допринасят за постигане на целите на Националната стратегия за младежта

№	Стратегическа цел	№	Оперативна цел	№	Дейности		Срок за реализация
					Дейности/мерки, заложиени по НСМ	Дейности на институцията	
1	Насърчаване на неформалното обучение	1.1	Повишаване на достъпа до неформално обучение за развитие на ключови компетентности	1.1.1	Подкрепа за неформалното обучение чрез разширяване на мрежата от доставчици	Участие в Национална кампания "Бъди грамотен"	01-31.05.2025 г.
				1.1.2	Насърчаване на участието на младите хора в неформално обучение и информално учене	„Осигуряване на възможности за стаж и доброволчество в община Струмяни и в социалните услуги с доставчик община Струмяни“	2025 г.
		1.2	Повишаване на качеството на неформално обучение	1.2.1	Създаване на инструменти за валидиране и разпознаване на умения, придобити в рамките на неформално обучение, неформално учене и на резултати от учене чрез опит.	„Предоставяне на пространство и подкрепа за самоорганизирането на младите хора в сферата на неформалното и самостоятелно учене“	2025 г.
2	Насърчаване на заетостта и подкрепата за млади хора, които не учат, не работят и не се	2.1	Насърчаване на заетостта на младите хора	2.1.1	Осигуряване на възможности за обучение, за професионална квалификация и ключови компетентности, съобразно търсенето на пазара на труда	„Информационни срещи за кариерно ориентиране“	2025 г.

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

	обучават (NEETs)						
3	Насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора	3.1	Повишаване на нивото на гражданска ангажираност на младите хора	3.1.1	Подкрепа и насърчаване на доброволството, както и регулиране на доброволческите дейности	„Организиране на информационни кампании за популяризиране на младежкото доброволчество“	01.06-01.08.2025 г.
				3.1.2	Насърчаване на обмена на информация и сътрудничество между младежките организации, клубове и младите хора	"Насърчаване на обмена на информация и сътрудничество между младежките от община Струмьяни и Български младежки червен кръст (БМЧК)"	м. юли 2025 г.
		3.2	Повишаване на нивото на овластяване и качествено участие на младите хора в процесите на вземане на решения на местно, национално и европейско ниво	3.2.1	Насърчаване на партньорството за качествено младежко участие и овластяване в процесите на вземане на решения на местно ниво	„Насърчаване на партньорството между младите хора и Общинска администрация в процеса на вземане на решения“	2025 г.
				3.2.2	Надграждане на съществуващите механизми за качествено младежко участие в процесите на вземане на решения на национално ниво	„Обучения за насърчаване и развитие на младежкото лидерство“	2025 г.

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

		3.3	Осигуряване на подкрепяща среда за младежките организации и популяризиране на ползи от тяхната работа.	3.3.1	Повишаване на капацитета и устойчивостта на младежките организации	„Провеждане на целенасочени проучвания за потребностите от информация по въпроси, които засягат младите хора“	м. септември 2025 г.
				3.3.2	Повишаване на информираността за възможностите за финансиране на младежки проекти и оптимизиране на процедурите за кандидатстване	„Насърчаване, организиране и подкрепа на младежки инициативи, свързани със съхраняване и поддържане на традициите, обичаите и паметта на поколенията“	2025 г.
4	Развитие и утвърждаване на младежката работа в национален мащаб	4.1	Насърчаване на иновативни подходи в младежката работа	4.1.1	Подкрепа за развитието на мобилна младежка работа	“Организиране на информационни срещи по метода „Връстници обучават връстници“	м. май 2025 г.
5	Свързаност, толерантност и европейска принадлежност	5.1	Насърчаване на социалното включване на младите хора от уязвими групи	5.1.1	Подкрепа за проекти и инициативи, насочени към младежи от уязвими групи в риск от социално изключване	„Предоставяне на възможности за включване в младежки дейности и подкрепа“	2025 г.
		5.2	Насърчаване на толерантност и ненасилие, превенция на агресия сред младите хора, включително и в онлайн пространствата	5.2.1	Подкрепа на информационни Повишена толерантност Дял на младежите, Национално 48 кампании и младежки обучения, свързани с изграждането на толерантно поведение и противодействие на агресивното поведение и езика на омразата	"Организиране на информационни кампании, свързани с изграждането на толерантно поведение и противодействие на агресивното поведение и езика на омразата"	2025 г.

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

				5.2.2	Насърчаване на партньорствата между институции и неправителствени организации, които работят за превенция и преодоляване на дискриминацията и насилието сред младите хора	"Организиране на кампания за редуциране на насилието и тормоза, както и кампания за Кибертормоза и киберпрестъпленията"	2025 г.
		5.3	Засилване на чувство за принадлежността към ЕС и споделяне на европейските ценности	5.3.1	Подкрепа за инициативи, свързани със запознаване с дейността и принципите на ЕС и европейските институции	„Запознай се с принципите на ЕС и европейските институции“	08.-15.05.2025 г.
6	Насърчаване на здравословен и природосъобразен начин на живот	6.1	Създаване на условия и насърчаване на младите хора към здравословен начин на живот, здравословно хранене, физическа активност и спорт	6.1.1	Създаване на условия и насърчаване на физическата активност и спорта	„Провеждане на занимания и тренировки по тенис на маса“	2025 г.
				6.1.2	Повишаване на осведомеността по темите за здравословен начин на живот и здравословно хранене	„Организиране на беседи на тема „Здравословен начин на живот, съчетани с походи, излети, спортни игри на открито“	м. август 2025 г.
		6.2	Превенция на проблеми, свързани с психичното здраве на младите хора	6.2.1	Повишаване информираността на младите хора за получаване на психологична подкрепа	"Организиране на кампания за повишаване информираността на младите хора за получаване на психологична подкрепа"	2025 г.
				6.2.2	Осигуряване на достъп до услугата психологична подкрепа за младите хора	„Индивидуални консултации с психолог, с цел превенция на психични заболявания“	2025 г.

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

		6.3	Превенция на проблеми, свързани със сексуалното и репродуктивно здраве на младите хора	6.3.1	Повишаване на информираността по темата за сексуалното и репродуктивно здраве на младите хора	„Организиране на кампании за превенция на ХИВ/СПИН, сексуалното и репродуктивно здраве“	2025 г.
				6.3.2	Повишаване на достъпа и прилагането на съвременни методи за семейно планиране сред младите хора	"Организиране на кампании за семейно планиране сред младите хора"	2025 г.
				6.3.3	Подкрепа за повишаване на родителските умения на младите родители	Организиране на беседи на тема: "Как да придобия родителски умения", „Да бъдеш баща в невръстна възраст“ и „Да бъдеш майка в невръстна възраст“	м. юли 2025 г.
		6.4	Постигане на осъзната промяна в мисленето и поведението на младите хора по отношение на опазване на околната среда	6.4.1	Стимулиране и подкрепа на младежки доброволчески инициативи в областта на опазването на околната среда и формиране на устойчива екологична култура и поведение	„Организиране на екологични доброволчески инициативи, с цел осъзнаване и промяна в мисленето“	2025 г.
7	Насърчаване на културата и творчеството сред младите	7.1	Повишаване на достъпа до култура и нивото на културно участие на младите хора	7.1.1	Насърчаване на мобилността на младежките творчески труп и подкрепа за мобилни форми на изкуство и култура	Международен фолклорен фестивал "Малешев пее и танцува"	м. октомври 2025 г.

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

		7.2	Насърчаване на лични творчески умения	7.1.2	Подкрепа за разработването и изпълнението на услуги за свободното време на младите хора, насърчаващи културно участие	Участие на младежи в Танцов клуб "Малешевска китка" и Фолклорен танцов ансамбъл "Малешевци"	2025 г.
				7.2.1	Подкрепа на дейности и инициативи за повишаване на личните творчески умения на младите хора	Конкурс за рисунка и фотография, посветен на община Струмьяни	07.04.2025 г.
				7.2.2	Популяризиране и подкрепа на дейностите на младежки пространства, центрове, зони, творчески колективи и организации, работещи за младежко включване в културния живот.	"Инициативи посветени на Международния ден на младежта - 12 август"	12-18.08.2025 г.

VI. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Основните принципи за постигане на целите на настоящия план са посочени в Закона за младежта, а именно общините насърчават и подпомагат осъществяването на дейности и услуги за младежта, които се изразяват във:

1. информационни и консултантски услуги в подкрепа на личностното, общественото и кариерното развитие на младежта;
2. дейности, насочени към подкрепа на младежите за успешната им трудова и житейска реализация;
3. дейности за организиране на свободното време;
4. насърчаване на неформалното обучение за разширяване на знанията, опита и уменията на младежите за приобщаването им към ценностите на гражданското общество, науката, културата, изкуството, предприемачеството, здравословния начин на живот, спорта, безопасността на движението по пътищата и за предотвратяване на противообществените прояви на младежите;
5. дейности в подкрепа на младежкото доброволчество.

О Б Щ И Н А С Т Р У М Я Н И

Средствата за реализиране на плана се осигуряват в рамките на бюджета на община Струмяни, които могат да бъдат допълвани със средства със средства от дарения, Национални програми и проекти.

Общинска администрация си сътрудничи с териториалните структури на централни държавни органи и гарантират участие на младите хора при формулирането, изпълнението и отчитането на общинските политики за развитие на младежта.

VII. ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА.

Реализирането на предвидените дейности в **Общинския план за младежта на община Струмяни за 2025 г.** ще бъдат финансирани чрез бюджета на общината за 2025 г. и други източници. Ще се търсят възможности за привличане на средства чрез Национални програми и ли проекти финансирани от ЕС.

Зам. кмет па „Хуманитарни дейности“ на община Струмяни ще ръководи, организира и контролира дейностите по изпълнението на Общинския план за младежта.

Дейностите включени в Плана ще се популяризират чрез средства за масово осведомяване, фейсбук профила на община Струмяни и официалния сайт на общината.

IX. ОСИГУРЯВАНЕ НА ИФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА.

Общинският план за младежта ще бъде публикуван на интернет страницата на Община Струмяни.